

Dara Şana gan dana sūkijan

Dewijiy rezanê xo miyan ramenê ke zexeley meyro. Hetê binî ra zî afetanê xozayî ra tersenê. Avantaja dewijan sero vindertiy û qala cayê xo kerdî ke amnanî cayeke betlaneyî ya herî weş û hûnik a... RÛPEL - 7

'Ey cerdevanîy birayê xo nêkişê'

Evdê Gozeli cerdevan bi. Vîna ke dewlete çek dano ke birayê xo bikişo. Dest cerdevaney ra vera da û rayîra azadiya kurdan de têkoşîna azadiyî dano û wazeno heme cerdewanî bêre rayîra azadiyî sero... RÛPEL - 5

Welat VERROJ

Ziwan nasname yo, ziwan rûmet o... Pêveka Azadiya Welatî ya, belaş a. 28-05-2012 Hewtane HÛMARE: 3 e-mail: welatverroj@gmail.com

TÊKOŞÎN CUYAYIŞ O

Fatoş Kurt wenesaz a kurd a. Him xebat kena, him zî wenesazey kena û wenyane xo roşena. Ard ziwan ke ney gamî zafêreya wenesazan mêrdeyê, wazena ke ney qalibî şikno. Semedê ke wendişê xo bidomno û malbatarî zêd nêbo bar... RÛPEL - 3

Şaredareyî hişyarey da

Şaredariya Baglarî peyareyî aciz nêbê ra, esnafan geyra û hişyarey da. Semedê hemeyê Amedî de peyareyan sero çiyane esnafan pak bibo lazimo heme esnaf bêre hişyarkerdiş...

R.5

Na rayire de tersayiş çîn o

Şêx Seîd, îfade nêdano, 27'ê Kanûne de Xinis ra şino Çabakçûre, 4 Çeleyê 1925'ê de Şêx Seîd bi lîderê kurdan, dewa Kirkane, 12'ê çeleyê de Çabakçûr, 15'î de Dara Hênê, 21'ê de Licê û 25'ê çeleyê Hênê de kombîyayîşê viraşt kurd azad bikero

ŞEX SEÎD ÇIRAYA KURDAN O

Hikûmatê Tirkîya, dekewto endîşeyan, Derhal Sariqamiş ra Tumena 9'ine, Erziromî ra yê 8'ine û Amed ra tumena 7'ine, Riha û Mêrdîn ra Alaya Suwarîyan, Wan ra zî tumena Suwarîyan û yewineya...

AMED ZÎ AME GIROTIŞ

Dima hêzê serhewanayîşê, verbê Amed şiyî. Hem Bakûr ra û hem zî başûr ra taarûzê Amede kerdo. Hêzê Şêx Seîdî, nê wirdî taarûzan de serkewtî. Berê Mêrdînê de binê erdî ra dekewtî şaristanê miyan...

KESEKE BAQIL Û JÎR BI

Semedo ke, bonderê îlmê bibo, dest bi medresa keno. Mûş, Melazgîr, Xinis û Palo de perwerdeyîya xo tamam keno. Şêx Seîd, merdimêko zana û bîaqil bi. Semedê hêşyarî û têkoşêna netewî û dîne îslamê... RÛPEL - 6

Roboskê do çi dem roşnî bo?

Qirkerdişê Roboskê dê meyro vîrakerdiş. Kurd hetanê peynî de tekoşîna xo bidê û verê qirkerdiş û zextanê dewletanê bîyanî de

payanê xo sero bivinderê. Qiseyê hikûmatî jû jûbînî nêgeno û zûra kena

Wendoxanê VERROJî rê...

Wendoxanê erjîyaye yê rojnameya Welat VERROJî! Eger şima wazenê bi ma rey de tekilî ronê se, şima emayla VERROJî esto, ser ra şikyenê biresê ma û tekilîya xo ronê. Eger nuşte, xeber, helbest an zî tekileya çiyane binî ser wazenê ronê se, şima şikyenê bieşrawê ma rê. Heta ma ra bêro ma dê binirxnê.

Wa ziwane ma vîndî nêbo

ALÎ AYDIN ÇÎÇEK

Filozofê Almanya Heideger wina vano: "Sînorê ziwane mi sînorê dinya min o." Ziwane însanî dinya û kamîya însanî ya. Ziwane rûmet o... Însan bi ziwane xo, bi rengê xo beno însan. Eke însan ziwane dayika xo, xo vîr ra bikeru, o koka xo ra, kulturê xo ra dûrî kuno, visyeno, kamîya xo kî, rastiya xo kî, keno vîndî.

Herçiqas ma vajîme zî, ziwane ma hîna esto, hîna weş o, hîna ca-ca êno qiseykerdiş, noştox û hunermendê xo estê la no bes nîyo. Ganî ziwane ma kirmanckî/zazakî bibo ziwane perwerdeyî. Nê ziwani de televîzyonî, radyoyî, nê ziwani de, sînema, şano û hîna zaf xebatî ganî amade bibê ke, wa ziwane ma aver de şoro û siya merdene ra bivejîyo. Heya, ewro kêmasîya xo zaf bibo zî, zaf hunermendê ma, noştoxê ma û şairê ma estê û çiqas ke destê înan ra êno na babate de xebat kenê û ziwane xo ra wayîr vejîne. Û hewna, weşanxayî, rojnameyî û kovarayî zî goreyê îmkân û hêzê xo kitabî çap kenê û weşaniyenê.

Labelê no bes nîyo ganî êyê ke nê ziwane zanenê, qisey kenê pêro pîya dest bidenê yewbînî û ziwane xo ra, kulturê xo ra wayîr bivejîyê. Çünke rastiye na ya. Ziwane ma hîna siya vîndîbiyayîşî de yo, siya merdişî de yo... Ziwane ma mende ro welatê ma. Sey welatê ma bîyo lete, biyo birîndar...

Ma rind zanenime ke, ewro ziwane ma ke esto, ma nê ziwani de edebîyat, huner û şano ûsb. kenîme xêr ê tevge-

Ziwane ma kurdî darêda panc gilin a, ma nêwazenîme ke, qet yew gila ay zî ziwa bibo. Çimkî koka ay, bi damara xo ya yewî erdî ra û raste yî ra raşte raşt girêdaye ya

rîya kurdan o. Kam çî vano wa bivajo, kam lome xo keno wa bikeru kî rastiye na ya. Dewlete qet rojê bi keyfê xo heqê mîletê ma nêdo ci. Ewro ke na babate de game ke eşta eşkera yo ke xêrê tekoşîna mîlet û tevgerîya xo ya.

Heya, keylê wext, ke sey verî nêbo zî, ewro zî no qedexê dewam keno. Ziwane ma qedexê bî, mîletê ma binê terse bandora zextan ra, rehet ziwane xo qese nêkerd, nêwend û nêususna. Zaf cayan de semedo ke mîletê ma ziwane xo de qese kerd o û nê ziwane de kilamî vatî, naye ra kuyayîş, zulm û îşkence dîyo. Zaf kasetî binê erdî de powiyayê, yan zî amayê veşnayene. Labelê mîletê ma vera na zordariya bandoran de rike kerda û ziwane xo canêverdayo, ziwane xo xo mîyan de qisey kerdo, musnayo domananê xo û bi şanikan, kilaman,

şîiran heyane ewro ardo.

Ziwane ma kurdî darêda panc gilin a, ma nêwazenîme ke, qet yew gila ay zî ziwa bibo. Çimkî koka ay, bi damara xo ya yewî erdî ra û raste yî ra raşte raşt girêdaye ya. Tayê semedan ra, belke lehçeya ma kirmanckî apeya menda, la no nêno na mana ke, no wina dewam keno. Xora ewro eşkera yo ke, goreyê serranê verî, rewşa ziwane ma, tayêna rind a.

Xo vîr ra mekerî, însan bi ziwane xo, bi rengê xo beno însan. Ziwane ma rindek o, se bono wa bibo zî ma ganî ziwane xo ra wayîr bivejîme. Çiqas ke ma dest ra êno ma ganî ziwane xo de qisey bikerîme, binusnîme û biwanîme.

Wa ziwane ma vîndî nêbo...

Not: Rojnameyê "VERROJ" ma hemînan rê bixeyr bo.

Sadax

Xoser Welat

xoserwelat@gmail.com

Ziwan û civat

Ziwan ebûrê barrekerdişî yo. No barrekerdiş di miyanê kesan de germayî û têkilîyan xurt keno. Bi xurtbiyayîşê têkilîyan, civat aver şîno. Miyanê civatî de kesayetî viraziyena. Eke merdimayî ewro erasawa na zanayî û averşiyayîşî, zafêrî rist û giringiya ziwani ra ya. Di averşiyayîşê dîrokî de ziwani cayêko zaf giring girewto. Ziwan hîmê merdimbiyayîşî û zanayîşî yo.

Çiyoke merdim û giyanîyê bînan yewbînî ra ciya keno ziwane o. Merdim bi vatîş bi merdim, bi vajîyayîş bi civat û bi ziwane zî bi şar. Zanayîşî, bi namekerdiş dest pê kerd, namekerdişî zî bi çekûye. Çekûye bî hîmê namekerdiş û naskerdişî. Namekerdiş û naskerdiş zî bîy hîmê zanayîşî.

Şaranê ke ziwane xo vîni kerd heliyay û şarîtiya xo zî vîni kerde. Îne ke ziwane pawit û axa xo vîni kerde, di serdemêko bînan de reyna bîy wayir axa xo. Di dîrok de zafêrî nimûneyê naye estê. Şaro Kurd, di miyanê koma dîyine de wo. Yanê ziwane xo pawit la axa xo vîni kerde. Di dîrok de kemî doran bi destserdar û wayir dewlete. Axa Kurdan semedê weşîy û zengîneyîya xo tim û tim, bî cayê şer û qewmîyayîşan. Amî perçekerdiş. Perçebîyayîşê axe bi sedemê perçebîyayîşê ziwani zî. Şaro Kurd di bin destserdariya şar û çandanê bînan de mend. Carna ame înkarkerdiş û carna zî ziwane ey ame qedexekerdiş. Labelê, kurdan qet ziwane xo fek vera nêda.

Her nîşe no ziwano qedîm, bi awayêko perçekerde bo zî resna nîşa xo ra dim û şarîtiya xo da domnayîş. Eke ziwane xo vîni bikerdayê, xora ewro yew nêşîkayê behsê kurdîtiya xo bikeru.

Ewro, kam ke fekê xo akeno, ziwani bi zagonan ra gire dano. Ziwan mafêko xozayî yo, bi zagonan ra nîno giredayîş. Ziwan veriya zagonan est be. Ameyî yan zî bikarderdiş û bikarnêardişê tu ziwaneke bi zagonan nîno nîqaşkerdiş.

Seba averşiyayîşê gere her ziwane di perwerdeyîye de bêro bikarderdiş. No mafê heme ziwanan o. Her kes û kesayetî zî naye weş zanenê. Kêsiy çende nijadperestîyê benê wa bibê naye qebûl kenê. Zey ke Serekwezîrî di Elmanya de vatê "Asîmilasyon sîcê merdimayîye yo" No vatîş seba heme ziwane derbasdar o. La ke mijare kurdîyê bî, helweste ciya ya.

Perwerdeyîya bi ziwane daye, mafo hewna binkeyînan o. Mijara nîqaşan nîyo û bi zagonan ra nîno giredayîş.

Waxt û wextan

Bi zerê xo yo nîmcet
Ma ro homê xo geyrenê
Serrê ma tenê tebera mend bi
erdo ke ma tede ameyê nimite
û ezmano hêşîn, guneno çimanê
ma ro
pesaro do ma tedi pîyaye bî
ma fenê hewriî aysenê durî ra

fenê awe, fenê adirîy
şewe bê darmani virazo ma rê
ma do bizanê
şewe destê ma akerde biverdo
ma do bivînê
bi hesretê çimanê ma de
tenêbiyayey ku çiruskê adirîy,
xeyalê welatî ayseno

êy zî nêzanê fehm nêkerê
qelbê ma de
kanco asinê adirîy ameyo
quwitiş
bi kanco awe ameyo hewnayîş
ma fenê adirîy aysenê durî ra
fenê xeyal
fenê hewn

Abdullah Çelik

Γêkoşîn cuyayiş o

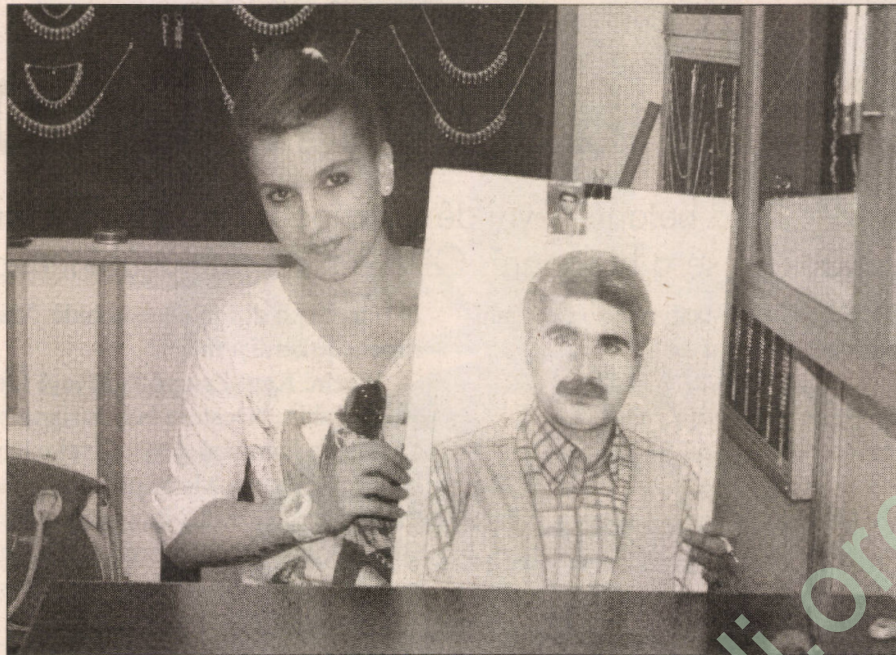
enîy zî beşdarê wêne bîy. Comerdan egementîya xo de vera nedayê. Hemê qadan a cenîyan ra ca teng kerdêy. Kurt, demanê xo yê veng de weneyan virazena

NAVENDA XEBERAN - AMED

EZEYA Amedî Yenîşehîrî cayê ara Ofîsî de karxaneyâ bi nameyê Zalal Gumuşçî esta û ûca de xebat-reke Fatoş Kurt esta. Him bezirneya zîvrotîşî kena û him zî mesazey kena. Ard vîr ke, her xet viraştîşî wêne de cenîyan zaf cay genî dema vîyarte de zaf comerdan wêne viraştênê, encax hedî dî cenîy zî beşdar bîy. Comerdan ementiya xo de vera nedayê. Hemê qadan de cenîyan ra ca teng rdêy.

Kurt, demanê xo yê veng de weneyan virazena. Karê ey yê esil, gerrn, bazin, giştônê / gîstîr, xizme û vranê zîv yê bînan roşena. Fatoş irt xebetyena, ray ray zî wêne vîzena. Kurt, 22 serre ya. Gumişçî xebetyena û Zanîngeha Wênesayî wanena. Zaf zehmetî dîya, emana zî wanena û xebityena. Çimkî, irt zaf wênesazî ra hes kena.

Kurtî ard ziwan ke, her wext vîştîşî wêne de cenîyan zaf tay cay nî dema vîyartişî de, zaf comerdan wêne viraştênê, encax hedî hedî, nîy zî beşdarê wensazeyî bî û na domna: "Comerdan egementîya xo de vera nedayê. Hemê alanî cenîyan destîra girotî ey yew zî şneyî. Verî comerdanî de reqema nîyan zaf kema wêne de. Wênesayî de zaf comerdêy ke namdar îfîy. Hemê wênîyî comerdan êy, û şneyê cenîyan virazenî. Yanî wêyî cenîyan virazenî hunerî de zaf ng vînenî. Ya zî wênîyî de, portîyî cenîyan virazenê. Cuyayîşa ce-

nîyan virazenî. Çimkî ruhî cenîyan daha estetîk a. Semedê ey, zafêreya detayanê wêne de, cenî niqaş kenîy. Cenîyan hetî wenê de daha têrameyê, encax karê cenîyan nêcysena û her tim binê doşegan de manena."

Ez karê xo kenî

Fatoş Kurt ard ziwan, malbeta înan de 3 kes cuyenî. Encax ez mecbûra ke him bixebetyî, hem zî biwanî û wina dewam kerd: "2 serr vero ci min Zelal Gumuşçî de dest bi karî kerd. Encax ez wazena karê xo yê wensazeyî zî bikerî. Çimkî ez Zanîngeha Wênesazeyî wanena. 1 meg bado azmûnanê / sinavanê min a wênesazî estêy. Semedê mesrefanê zanîngehî bivejî ez mecbûra ke xebata bikerî. Ez nêwazena malbate xo ra pereyan biwazî. Hertim

pereyê mesrefa wensazkerdişî estêy û amûranê înan ez bi pereyê xo genî. No çî qabê min zaf muhîmo. Çimkî lazimo ke ez payanê xo sero bivinderî. Amûranê wensazeyî zaf buhayê."

Malzeme buha yê

Fatoş Kurtî ard vîr ke, wiratişê yew wênîyî, yew an zî, 2 rojê ay geno û wina peynî ard: "Tabî bi goreyê ebata wênîyî dema viraştîşî û buhayê ey bedilyeno. Ez nêwazena malbata xo ra perreyan biwazî. Çimkî eger cenîy biwazo se, şikyena heme çîyan bivirazo û bikero. Malzemeyî wênîyan zaf buha yê. Semedê neuy zî, ez mecbûr manena ke weneyan bivirazî biroşî. Wênîyê bi çarçowe 50 TL ya, yê bê çarçowe zî 40 TL ra roşena."

Raywana şewe rê

AYŞE NEWROZ

miyanê hewnanê to ra vejî ya. Ez vîşt a. Amêyîna hewnanê ti ya. Eke bawer nêkena, demo ke zerkê serê wdîrî[şodîrî] vejîya yî. Ti yew cilê de bîya.

Zerê şaneşîne de hardî ser de îfîy. Verê xo bide vaşûrî. Çimanê xo ê. Mi de biewnîye û mi bivîne. Ez na ewtîya ra. Natê pîrrê Xabûrî ser vîwnî ye. Ma ti mi nêvînenâ? Zarîfa ti se û Ceme û ... ey bînî. Pero piya tê natê pîrrê Xabûrî ye nika. Cîni ye zerêy canê înan ra {cenîn} înan ci vetî bî. Cîni ye ke tersanê gonîwer a, kaşanê Çemê Munzûrî ra eyştî bî rê awa cemî... Ê pêro pîya na vê

ewtîya yê. Bi serkewtişê hesretanê xo. Bi hawar û bawerîyanê xo.

Her çî yo ke şî yo, rindekî û rûkenî û weşî ya înan daha zaf nezdî ye to bî yê. Ma ti qet nînan zî nevîne na? Pîrê ti yo bê mirad o ke, bi ax û kesera na dinya ra barkerd. Dek û dolabanê gonîwera ra qet çî ye fam nêkerd. Nika o zî natê pîrrî de, bi tewrê de giran, bi tewrê de sênc, bi tewrê de bawer û bawer vilaker[pareker].

Zêy zîyar a ti ya Munzur Babayî hemverê nêyanan de vinderto. Verêy hewnanê ti yo rindekan de bî yo mertal. Namêyê xo kerd o Şîyar. O bi xo zî zaf heşar o., O pore ti yo ke to rû ye şîn û şîwan ra qesnayaybî. Êy, o porê to natê pîrrî de zêy dara hezar serra ro na

ya. Tamaranê dara to binê hardî de, pel û gilane dara porê to zî, serê hardîde şel da yo. Qewmê tî yo vîndbî ya ye binê pel û gilane dara to de ro. Ne şîlî û şepelî ya wisarî ne zî sur a serdine înan ser nêşîna[nêşona].

Ma ti hona nînan zî pê nêhesî ya? Ze ke helbestvan Cemal Sureyya yî „dema komkoçbîyayîşê 1938, î de „ " Helî seba werdişê laşê ma, ma de raywanî ye kerdê ne.," vat bî.

O helî yo ke çivîkê asmênî pêro û kulî binê şîya êy de rê.

<p>AZADHYA WELAT Zozan Basın - Yayın Adına İmtiyaz Sahibi Menderes ÖNER Yazı İşleri Müdürü İbrahim GÜVENÇ Yönetim Yeri: Diclekent Bulvarı Termil Apt. Kat:3 No:9 Kayapınar / DIYARBAKIR İlhan Tel: 0 (412) 251 38 88 Yayın (Hepan) TEL: 0 (412) 237 48 90-91 Fax: 0 (412) 237 48 89 Baskı (ÇAP):</p>	<p>Stenbol: Gün Matbaacılık, Reklam, Film, Basın, Yayın, Tan. San. Tic. Ltd. Şti. Telsizler Mevkii Besyol Mah. Akasya Sok. No: 23/A Küçükçekmece / İSTANBUL Tel: 0 (212) 580 63 81 Edene: Arslan Günyedöğü Gazetecilik, Matbaacılık, Kağıtçılık Yeni Doğan Mah. 2108 Sok. No:13/A Yüreğir / ADANA Tel: (0322) 346 03 71-72 Genel Dağıtım: Turkuvaz Dağıtım Pazarlama</p>
---	---

Jiyan

Nesrin Orak

nesrin-orak@hotmail.com

Feyda tecrîdî çîno

Tirkîya de hertim eynî bahanê şixulnenî û vanî ke keştî xerepyaya, şima nêşkenî bi Serekî PKK Abdullah Ocalanî de pevînayîş bikerê. Bi goreyê min, zî semedê çîna nêvanî kê ma nêwazenî şima pevînayîş bikerê. Heme çîy raşt vajê raşt. Raş vajê ke, şarê kurd ra ma tersenî, ma nêwazenî şima pevînayîş bikerê.

Çimkî, AKP xo bi xo vanê ke ma çiqas îradeyê kurdan bişiknê se, ma heqê hiqûqê kurdan zî, hin de, tayn danê. Ay ra yo ke, AKP hinde har bîya, gala heme çîy kena.

Kurd wazenî ke, heme hewa ra Tirkîya de, xo bi azad ifade bikî. Kurdî wazenî ke, wayîrê yew statuyê bibî. Semedê ke na mesela bi dîyalog û muzakereyan çareser bibêy, tayê modelî pêşnîyaz benîy. Nêy modelan ra tewr zaf "Xoserîya Demokratîk" pêşnîyaz bena. Fedarasyona kurdan de, tayê kurdî zî "Dewletêka Xoser" wazenî. Semedê çareserîya meseleya kurdan, genî yew nîyet û têgeyro samimî bibo. Dewleta Tirkîya, hetan ewro, "polîtîkaya asayîşê" esas girewta. Heme kes zano ke, bi na polîtîka, na mesela çareser nêbena. Çimkî na polîtîka, kiştîş, îmhakerdiş û înkâr û hesrê çîman ra vêşêr yewna netîce nêdana kes an zî kesan. Goreyê min, aşîtî, bê şert a û bê aşîtî yî aramey nêbena.

Şexsê şarê kurdan de serekî şarê kurdan rehîna o û tecrîdî binde yo. Şerê teybet verba tecrîdî ra tepkîyê kurdan paweno. Heyanê vizêrî zî, her kesî vatê, muzakere Îmralî rey de beno sewbîna muxatap çîn o. Ewro zî nê fekî bedilîyayê û xeyalî muxataban nişan danê. No hewa zî, yew tewir peyamê mesajî yo.

Di Tirkîya de hertim ser pîrgirekan qefelnenî yew dem bacî eynî pîrgirekan hîna zî vejyena.

Yanî tecrîda serekî PKK Abdullah Ocalan bi nezdiya 10 mengî dewam kenê. Encax feyda nêdayî kes çen roj veroci serekwezîr Recep Tayîp Erdogan zî veng day BDPyîjan vat kê ma wazaenî ey pîrgirek şima de hal bikerî hetanî nika çadê BDP hertim vaten ma dîyalog muzakerê bikerî. AKP samimî nîyo. Nika zî vanîkî Erodogan vano kê wa BDP berî xo ma rî akero ma piya muzakerê bikerê. Sellatîn Dermîrtaş zî vat ke, Hikûmeta AKP'î ra ma hertim vaten ma muzakere biker ey zî vaten ma destî "terorîst" nêgenî vat. Nikazî vanîke, eger BDP berî xo ma rî abikerî se ma muzakerê kenî. Ez bawera ki hikûmeta AKPe'yî, vatişî xo da samimî nîyo.

Mîhrîcana Belge Fîlm ya Amedî geşey da kurdan

DINYAYÎ DE mîhrîcanê filman tewr bi tewr cayan de estêy. Amedî de zî no 2 serr o ke peşbazeya belge filman ze mîhrîcanê yeno pîrozkerdiş. Serr bi serr heyecana mîhrîcanî daha zî geş û weş beno. Bi kiştevaneya Şaredarîya Kayapinarî û Merkeza Huner û Kulturê Ci-

wananê Cigerxwinî Mîhrîcana Film a 2'yine Filamed ya Belgeselan 20 averêlî yanê nîsanî de dest pê kerd û heta 27 gulanî dê bidomyo. Mîhrîcana Filamed ya 2'yine dîyarê qirkerdişê Roboskê de, 34 kesêy ke amey qirkerdişî kerdîy. Mîhrîcan 20 gulanî de dest pê kerd.

Bi temami 34 belge filman sere day jûriya mîhrîcanî. Jûriyan 18 belgesel filmê weşînay. Panela ke 'belge film û zaf kulturey' de niqaşanê kulturenê ke vinîbîyayîşî verde mendê amey kerdîş. Û rola filman ya ney mijarî sero nîr-nayîşî amey kerdîş.

Roboskê çi dem dê roşnî bibo?

Qirkerdişê Roboskê dê meyro vîrakerdiş. Kurd hetanê peynî dê tekoşîna xo bidê û verê qirkerdiş û zextanê dewletanê bîyanî de payanê xo sero bivinderê. Qiseyê hikûmatî jû jûbînê nêgeno

HETA verî rojnameyê Amerîkayî semedê ke qala qirkerdişê Rêbîskê (Roboskê) kerd ra adir bi fitîla Erdoganî kewt û mecbûr mend ke qala qirkerdişê Roboskê bikero. Heta Pakîstanî ra kerd. Eyseno ke zor de mendo. Erdoganî eş medyayî û ze ke medya raşteyan sero nêvîndeno nîmayîş kerd û vat: "Hantepe û Gediktepe de paştîya katiran de doçkayan benê medya nêvano. Min bixoy dîmenîyê temaşe kerd. Katir bîy û medimî bîy. Konvoyê şîyê. Ey berzeyî de vînayîş mumkun nîyo ke heme çîyan bivîndê. TSKî çîçî îcap kerd se kerd. Ûca cayêke

sivîlan nîyo." Bi ney watişanê xo Erdoganî qirkerdiş qebûl kerd û eş TSKî mil.

Erdogan BDP paştî raşt kerd

Hevserekê BDPeyî Selahettîn Demîrtaş watişanê Erdoganî nixna û vat: "Erdogan BDPî paştîraş keno. Erdogan vano ya 'min zî temaşe kerd ey kesîy kam êy belî nêbi' ema rayna zî destûra qirkerdişî ame dayîş û kesanê ke nêzanay kam bîy qir kerdîy. Nameyê Kişlaya Uludereyî bibedilnê û nameyê Erdoxanî bidê se zî qirkerê Roboskê dê meyro girotiş. Ma dê

bi rûmeta xo dijî to tekoşîna bidê. Ma dê rûpela qirkerdişî megê."

Wezîrê Karê Zereyê Tirkîyayî İdrîs Naîm Şahîn: "Destûra bombardimana teyareyan komitanî dayo. Çîyêke lêborîn bêro waştîş çîno. Ma bi psikolojîya sûcdarine xo nêvînenê." Pey ra ze qirkerdiş BDP kerd da mojnayîş û vat: "Ey ciwanê ma gere ûca nêbiyay. BDP destûr dano ke ey kaçaxçîyêy bikerê."

Alîkerdoxê Serekê AKPi Huseyîn Çelik zî vat: "İstikbarata Roboskê Amerîka da. Destûra operasyonî zî komitanan dayo."

Kurdîstan binê bombeyan de yo

Operasyonê Tirkîyayî vindertiş nêzanê. Menga gulanî de daha zî zêd û bi adirke gur operasyonê ke bîy dewam kerd.

Operasyonîy Amed, Çewlig û Mûş mîyan de bi her hawayî bejayey û hewara bi paştîdayîşê teyareyanê şer û elîkopteran rey de dom kenêy.

Ney rojanê peynî de goreya watişê waliyê Amedî, 1 polêsî cuyê xo vîni kerd, 3 leşker û 1 cerdevan zî birîndar bîyê.

Hetê bîni de ard ziwan ke, qabê vînayîşê serekê partiya AKPeî ya Kulpi operasyonî dom kenêy. Goreya ajansanê herêmî zî 4 gerîlayê HPGî zî cuyê xo vîni kerdêy. Ema walî derheqê ney mijarî de çîyêke nêard ziwan. Hetê bîni de Bajaran û qezayan de operasyonanê binçimkerdişî zî dom kenêy. No hewte bi desan kesîy amey binçimkerdiş. Herî peynî zî Dêrsimî de 9 kesîy amey binçimkerdiş.

Rola cenîyê kurdan û têkoşîna înan geş beno

Konferansa 2'yine ya Cenîyanê Netewa Kurd, Hewlêrî de ame darfinayîş.

Ya sifteyine serra 2010 de Amedî de amebi darfinayîş. Hevsereka BDPeyî Gulden Kişanak û heyet piya şîy Hewlêr û ravêray Kurdîstana Federal.

Konferansa 2'yine ya Cenîyanê Netewa Kurd 22 gulanî de dest pê kerd û 25 de qedîya.

Konferansî de mijara sereke yewiteya netewa kurd de cayê cenîyî amey niqaşkerdiş û mohra xo da konferansî

Hewlêrî de Eywana Saad Ebdillah de ame darfinayîş. İran, Suriye Tirkîya û Kurdîstana Federal ra cenîyanê kurd ra 205 delegeyî beşdar bîy. Konferansa ke 3 rojan dom kerd de, rola cenîyanê kurd tekoşîna û yewiyeya kurdan sero

ame vindertiş. Çarenûsa kurd û halkkerdişê probelmî amey niqaşkerdiş.

Konferansî de KJB, YNK, PÇDK, PDK, BDP, PYD, Partiya Goran, Partiya Komînist ya Kurdîstanî, Partiya Yewiyeya Netewê Kurdîstanî, HAH-PAR, KADEP û delegeyanê partîyanê İrani beşdar bîy. Cenîy bi giranî cil û berganê xo yê netewî beşdar bîy.

Kedkarê KESKî meydanan de mafê xo waşt

KESK û Kamû Sen 23 gulanî de bi heme endamanê xo kewtî grevî. Memûr Sen beşdarê grevî nêbi û vat ma şîne Lijneya Hakemî.

Semedê ke sendîkay û hikûmet semedê zeman pêjûbînan de peymaneke sero vînayîşanê xo nêkerdî jû

fek ra no grev ame kerdîş. Sere de Stenbol, Enqere, Amed, İzmir, Êlih, Xarpêt, Semsûr, Meletî, Dêrsim, Wan, Çolemêrg, Çewlig, İzmir, Edene Dîlok û cayê bînan de karkeran 23 gulanî de grev kerdîy û nêşîy kar kuçeyan de çalakîyanê xo darfinay û mafê xo waştîy.

Mîting û meşyayîş û çalakîyanê ke bajaran de ameykerdişî de amey watiş ke hikûmet bi karkeran henekanê xo kenêy. Serekê KESKî İsmail Tombul: "Grev bersiva ma ya ke kesanê ke henekanê xo kenêy û kesanê ke berê hikûmetî de koletey kenê ra yo."

Fuara kitabana ya Amedî geş û weş ravêra

Fuara 3'yine a Amedî ya Pirtûkan 22 gulanî de abi û ewro qedîyeno. Fuarî de bi şîra 'Rayîrbereya cografya kedim de cayê nuştîşî' rayîra Amed-Erxenî de Uçkûyî de dest pê kerd. Fuarî de 135 weşanxaneyî stantanê xo akerdîy. 40 geşedanan ra zêdêr çalakîy amey darfinayîş. Akedişê TUYAPA ya Fuara 3'yine a Amedî de şaredarê Şaredarîya Gird ya Amedî Osman Baydemîr ard ziwan: "Bêre ma yew kes zî bê kitab nêmanê. Kesê bê kitab bimano ze bê vijdan bimano yo. Bêvijdaney zî feleketanê girdan xo de ano." Alîkarê Şaredarîya Kayapinarî Mahmud Dag, alîkerdoxîy Servet Yılmaz, İhsan Avcî, endamêy meclîsî û mudirê civatî û kulturî İsmail Kardeş akedişê standî kerdîy û standa şaredarîyî de, bebikanê ke bi kurdî qise kerdê, amey vilakerdiş.

'Ey cahşî ageyrê raştaya xo ser'

Evdê Gozelî veng da cerdevanan ke wa ze ey poşman bê çekanê xo veradê. Dewlet, kurdan bi şîma dano kiştîş

Ehmedê Bira / Şîrnex

EVDOYÊ *Gozelê verî cahş bi, ema cahşeya xo ra dest ont na gam şaredareya Cizîrî de karê paqijey keno. Nameyê ey dema ke ey şîwaney kerdê, cezaya qedexekerdişê sîyasetî hetê sîyasetmedaran ey ra zî amebi. Veng dano cahşan ke wa ey zî ze ey fek cahşey ra veradê.*

► To çi dem dest bi helbestan kerd?

Gedeteya min ra yo ke taam hunerî min ra ameynê. Hesta min ya hunerî şarî mîyan de demê kilmî de ame vîna-yîş û no hetanê ewro ameyo. Min bi goşdarnayîşê dengbêjan ra zaf hes kerdê. Hetê bînî ra vatişanê civatî paya danê vindertîş ra zî hes kerdêy. Vengê min zî weş o. Şar çîca veyveyê bibîyay se veng dayê min û min veyveyan de deyiran vatê. Helbestan zî ez nuşneni.

► Helbestî de qala çîçî kenêy?

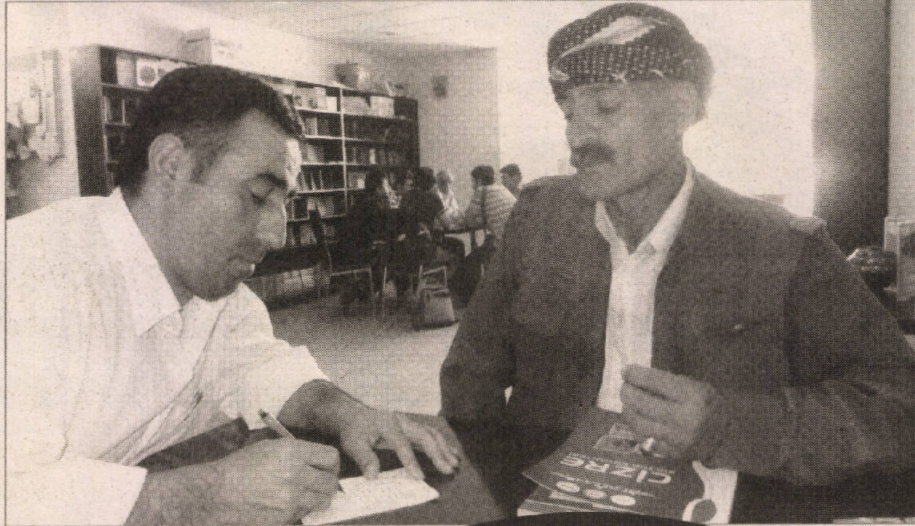
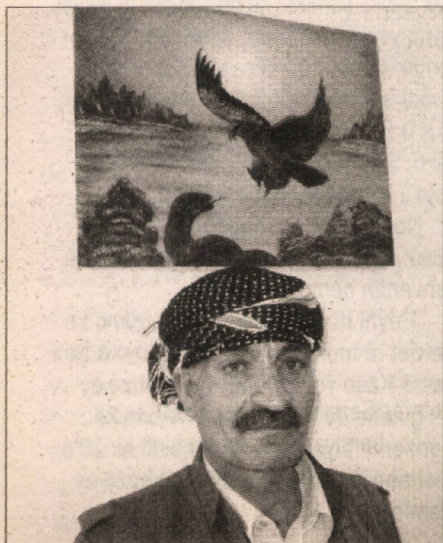
Zafêreya helbestanê min raştaya şarî ra yeno. Yê dilan sero zî estêy. Ema zafêrey zilm û zordareya dewletî, ya ke min vîna şarê kurd sero keno ra nuşt.

► Ti şîkyenê numûneyeke zilma dewletî bidê?

Belê ez bidî. Dewletî dama ke ma bi zor kerd ceşş zaf zora min şî. Ema ma mecbûr bîy. Pey ra serra 1992-3 de cibîlxane ardî ma ra û vatîy gere şîma 'terorîstan' bikişê. Bi ney hawayî waştî ke ma vera jûbîna bidê û destê ma bi gunîya birayanê ma bidê şîtene. Ma no çî ti rayan qebûl nêkerd û nêkenê zî. Ma çet nêkewtî pêrodâyîşî mîyan. Ma tenê dewa xo de nobet girotê. Min 1 serr û 6 mangan cahşey kerd.

► Haqaretê xo mekerê

Nê nê ez raşt nameyê ma cahş bi. çimkî kesê ke cahş nêbo ey karî nêkeno. Rûyê ma çînê bi ke ma bivejê şarî mîyan. Şarê kurd bi çimeke bînî ewnî-

yayê ma. Ez bêrî mijarî sero.

Zilma ke bînî, serra 1994 de ceza 'alikerdiş rayîr-mojnayîşî' min ra ame. 3 serr û 9 mangan zîndanî de ez menda. Min zaf zilm û tade vîna.

► Qedexekerdişê sîyasetî zî tora ameyo. Qey to sîyaset kerdê?

Nê heyra nê. Alaqeya min û sîyasetî çînê bi û çîno. Min sîyasetê şîwaney kerdêy. Çimkî ez ey demî de şîwaneyê hewyananê xo biya. Rojêke min vîna çend medya û ame hetê min. Min vat keyro şîma? Înan vat ceza to ya sîyasetî ameyo dayene. Ez şaş û maş menda. Minvat ceza çîçî sîyasetê çîçî. Şîma bi min henekanê xokenêy. Ez sîyasetê heywananê xo zani ey ra pey sîyaset nêzani. Çiyê ke merdim nêzanora ceza bidê merdiman se, sere ra heta bînî şaş o. Çîçîyo ceza qedexekerdişê sîyasetî esto!

► Polîtîka dewletî û AKP senî vînenê

Heta ewro kurdan sero tim polîtîkayanê xo yê înkâr û îmhayî sero vindertê û waştê ke kurdan qir bikerê, asîmile bikerê û qabê ney pêk biyarê zî bi biyar êy. Ema şare kurd zî verê polîtîkayanê serdestan xo paweno û dê bipawo.

Ez wazeni bi helbesteke ney mijarî perçîn bikerî;

Edî bes o biberme / bi rondikanê çimê mayan erd xemilî / gelo çira dinya hema ma ra bîyo verg? / Şîrnexî ra heta Amedî herçî yeno sereyê ma / nalîneke û qîrayîşeke ameyo serhed / çîno hetê dewletî vîcdan û hurmet qabê şarî / ma ne xînt êy, ne zî sofi yê / ma ne hirç (hêş) êy ne zî hov êy / ma verê dijmin ze Koyê Kato yê / gelo ma çira bê maf û heq êy? / Ey feleka bêbext û xayînnn

► Ti qabê cerdevanan çiyê vanê?

Belê belê! Derd û kula ma ya herî muhîm oyo heyra o yo. Dewlet tim wa-

Evdê Gozelî kam o?

Evdê Gozelî 52 serre yo. Jan û kulê dinyayî ra taama zafinan taam kerd. Helbestan nuşnenî û çîrokanê gelerî û yê bi xo vano. Evdê Gozelî şarî mîya de bi vatişanê xo yê pêarde û vatişî zafêr yeno şînasnayîş. Dema ke şîwaney kerdê pey hesya ke dewletî ceza qedexekerdişê sîyasetî dayo ey. Mecbûrî cerdevaney kerd û na gam zî heme enerjîya xo qabê kurdewarî xerç keno. Helbestan û qîseyanê hestanê şarî, yê kurdewarî qabê berz bikero ra qalbazey keno. Her tim veng dano cerdevanan ke wa ze ey dest cerdevaney ra veradê û şarî ra lêborîn waşt.

zeno adirî gur bikero. Nêwazeno ke şer biqedîyo. Cahşanê ma zî înan ra benê amûr. Eger êy nêbê zaf çiy bedilyenê. Min zî cahşey kerd. Ez zani şar bi çî çimî ewnîyeno înan. Ez rewşa înan ra fam kenî. Zafêreya înan semedê ke leke ginayo îna ra şerm kenê û fikir-yenê ke senî bivejyê şarî ver û bi-ewnê çimanê şarî. Bi raştay zehmet o. Ema wa vîra mekê, raştayî binaxî de nêmanenê. Kamcin roj bo dê bivejyo meydan. Ema ewro, ema siba. Haaa! Cahşanê ke wazenê fek cahşîyar xo ra veradê wa bivejyê şarî ver û lêborîna xo biwazê û bikûrê xebatanê kurdewarey mîyan. Bi ney hawayî dê him psîkolojî ya cahteyî xo rizgar bikerê him zî birîna herî xedar derman bikerê û rayîra azadîyî de ze telîyê Bekohebanî nêvinderê û rayîra azadîyî de bibê game ke muhîm.

► Herî peynî çiyê vanê?

Belê belê! Ma hemeyî zanê ke çîcayê zirarî ra bêro ageyrayîş se kar o. Ez veng dani cahşan, ma heme birayê jûbînan êy. Wazenê ma bi jûbînan bidê kiştîş. Derdê înan çînoke şîma dewî de weybikerê. Derdê înan o yo ke ma kurdan jûbînan ra qut bikerê ke ma jûbînan bikişê. Min dest cahşeyî ra verda û ewro şarê xo mîyan de xizmeta şarê xo hetanê destê min ra yeno ez kenî. Rayîr û raybazanê xizmeta şarê kurd zaf êy. Ya muhîm o yo ke şîma veradayîşê cahşeyî ra bi dil bibêy. Ey demî de mesele hal beno. Be so bes cahşno ma gunîya biravanê xo mijenê.

Şaredarîya Baglarî esnafan hişyar kerd

NAVENDA XEBERAN / AMED

Amedî de tikey esnafî çîyanê ke roşenê peyareyan sero rafînenê ke biroşê. Hetê bînî ra zî kahwexaneyê Amedî yê ke peyareyan xo ra kerdê mesken, hetê Şaredarîya Baglaran ra ame hişyarkerdiş. Lazimo ke heme şaredarîyê Amedî bi tûndey bişêrê ney mesleyî sero. Çimkî ca bi ca merdimî û malbat nêşikyeno ke peyareyan ra bişêro.

Amedî de tikey esnafî ze çandêke mûsayê çîyanê ke roşenê verê dûkana xo de rafîne û biroşê. Ema ferq nêkenê ke mafê kesanê rayîrî ra şîne wenê. Qabê ney zî Şaredarîya Baglaran baskanê xo hilkerd û esnafanê ke dûkananê înan ver de çîyanê înan bîy hişyar kerd û zabîteyan vat: "Esnafî şîkyenê sînorê sîvoneka bonî bin de çîyanê xo ronê. Eger sîvonekî ra aver çîyanê xo rafîne se ma dê ceza bibirê. Na gam ma hişyarey da, eger kontrolêke bînî de ma bivîne ke hişyareya ma nêgirotê dîkat û goreya xo hereket kenê se ma dê mecbûr bîmanê ke cezayake bibirne."

Wa heme şaredarîy bikerê

Amedî de hima heme taxan û qezayanê Amedî de tikey esnafî çîyanê xo semedê ke teberê dûkana xo rafînenê şar bêzar beno. Bêzarmendişê herî zaf zî kahwexaneyî danê şarî.

Şar ney semedî ra zaf rayan gurenêkerdişê şaredarîyî zî, hawayê biheq, rixne kenê. Ney semedî ra lazimo ke şaredarîy di ney warî de qabê şar rehet peyareyan sero ra bişêrê lazimo ke heme şaredarîy xebata xo ya neywarî di bi îsrar bikerê.

Şêx Seîd

MAMOSTE SILÊMAN

Şêx Saîd, serra 1865'ê de dewa qezayê Xînisê Erzirome de maya xo ra bîyo. Namayê piyê ey, Şêx Mahmûd Feyzî yo. Keyeyê Şêx Seîdî, yew keyeyêko bi esl û namedar o.

Keyeyê ey wextê Sultanê Osmanîyan de, Mûrato 4'in de raştê gale yeno. Sultan, 1639 de, bawkalê Şêx Seîdî, Seyîd Haşîmî, qetil keno. Welatê kurdan, 1639 de bi Peymana Qesr-î Şîrînê, di parçe beno. Beno ke semedo ke Seyîd Haşîmî, na rewşe qebûl nêkerda, coka şehîd bîyo.

Selselaya bawkalanê Şêx Saîdê sira reyde, Mele Haydar, Şêx Elî Septî Amedî, Şêx Mehmûd Feyzî yo. Şêx Mehmûd Feyzî, Palo ra şono Dewa Xînisê Kolhîsare herînenno û na dewe de roşeno. Hewt lajê Şêx Mehmûd Feyzîyê benî. Nê lajê ey; Şêx Seîd, Şêx Bahaddîn, Şêx Dîyaddîn Şêx Necmeddîn, Şêx Tahîr, Şêx Mehdî, û Abdurrahîm ê.

Wefatê piyê Şêx Seîdî dima, mesuleteya no keyeyê pîlê, ey ser o manena. Keyeyê Şêx Seîdî zaf dewlemend bi. Bi hezaran pesê înan bi û no pesê xo Erzirom ra berdî hetan Mûsil, hetan Şam. No mîyan de, Şêx Seîdî, hem bazirganî kerdê, hem zî merdîman reyde têkilîy organîze kerdê. No semed ra heskerdoxê ey vêşî bî. Welat de, zaf merdimî tesîrê ey de mendîbîy. Cengê Cîhanê yê Yewine de, epey kurdî yenî koçkerdene. Dewleta Osmanîyan wazena ke, keyeyê Şêx Seîdî bido koçkerdiş. Ay wext semedo ke Şêx Seîd, qeymeqamê tehdît keno, keyeyê şêx Seîdê ra terseno, têkilê înan nêbeno.

Perwedeyîya Şêx Seîdî

Şêx Seîd, semedo ke, bonderê îlmê bibo, dest bi medresa keno. Mûş, Melazgîr, Xînis û Palo de perwerdeyîya xo tamam keno. Şêx Seîd, merdimêko zana û bîaqil bi. Semedê hêşyarî û têkoşena netewî û dinê îslamê, dewe bi dewe geyreno merdîman reyde qalî keno. Endamê "Cemîyeta Tealîya Kurdîstanî" beno. Rijnayîşê Împaratorîya Osmanîyan dima, sazkerdodoxê Komara Tirkîya, vera kurdan nîyetê xo yê xirabinê nawnena. No sebeb ra, Şêx Seîd, dest bi xebata xo keno.

Serra 1921'ê de "Cemîyeta Tealîya Kurdîstanî" padîna, herinda yay de "Rêxistina Azadî" abena. Serekê na rêxistine, Cîbranlî Albay Halîd Beg o. Halîd Beg, vistoreyê Şêx Seîdî yo. Cîbranlî Halîd Beg, dibistananê Abdulhamîdî de waneno û leşkerêko jîhatî bi. Hacî Mûsa Beg, Cîbranlî Halîd Beg, Hesenanlî Halîd û sewbîna merdimî, beşdarê "Rêxistina Azadî" benî. Mebûsê Bidlîse Yûsûf

Şêx Seîd semedê zext û zordarîya hikûmatî bi eşîranê kurdan ra tekilî rona. Zaf herêman girot xo dest. Ema peynî de o û 46 ombazê ey Amedî de amey dardekerdiş. Qala peynî, tornîy, min vîra mekê, bi

Zîya, peynîya amnanê 1923'ê de, Şêx Seîdî reyde yew veynayîş keno. No veynayîş de, fikrê xo yo rêxistinbîyayîş û serehewanayîşê kurdan anî zîwan. Semedo ke, tesîrê Şêx Seîdî, welatê ser o zaf o, dawetê "Rêxistina Azadî" beno. Endambîyayîşê "Rêxistina Azadî" dima, lez dano xebata xo. Semedo ke, şar heşyar bo û mucadele azadî de ca bigêro, dewe bi dewe geyreno, heskerdoxanê xo rê name raykeno.

Hedrekerdişê Serehewanayîşê

Endamê Cemîyete, mîyanê xo de, bi

yew sîfre têkilî virazenî. Labelê yew ray sîfre şaş fam beno û Mustafa Kemal, hedrekerdişê nê serehewanayîşî ra xebardar beno. Serekê "Rêxistina Azadî" Cîbranlî Halîd Beg û Yûsûf Zîya, Rezbera 1924'ê de yenî tewîştîş. Nê tewîştîşê dima Serekîya "Rêxistina Azadî" Şêx Seîd keno.

Xanima xo reyde qalkerdişo peynî

Şêx Seîd hedreyê xo keno û wexto ke hima keyeyê xo ra nêvejîyayo Xanima ey, ey ra vana ke: "Ti ma kamî rê vîyardanî şîne?" Vera nê persê de, yew cewabê xo yo tarîxî de ina (wina) vano:

"Eke ez û çogana xo, ma tena manî zî ko mucadele bida." Dima zî vano ke: "Belê mi dest bi tekoşîn kerdo, tersone nişnî tekoşîn bikerî, nêweşî wa mi reyde nêrî. No rayîr, rayîrê tersonekan nîyo."

No mîyan de, berpîrsîyarê Hikûmatê Tirkîya, xebere raykenî ke îfade ey bigêrî. Labelê Şêx Seîd, nêsono îfade nêdano, 27'ê Kanûne de Xînis ra şono Çabakçûre. Çarê Çeleyê 1925'ê de Şêx Seîd û epey liderê kurdan, dew Kirkane de yew kombîyayîş virazenî. No kombîyayîş dima, Şêx Seîd, 12'ê çeleyê de Çabakçûr de, 15'ê çeleyê de Dara Hênîyê de, 21'ê çeleyê de Lice û 25'ê çeleyê de Hênê de lideranê ku dan reyde kombîyayîşê viraştî.

Şêx Seîd, Pîran de, wexto ke, keyeyê Birayê xo Abdurrahmanî de beno, tayê mehkûman xo visto keyê Abdurrahmanî ke, înan rê wayîrey biko. Semedê nê mehkûman ra, leşker fiyneno keyeyê Şêx Abdurrahmanî ser. Şêx Abdurrahman, semedo ke, Şêx Seîd keyeyê ey de yo, nêwazeno ke, nê mehkûman teslimê le keran biko. Eskerî, gala nê merdîman kenî. No sebeb ra beyntarê kurdan û nê leşkeran de pêrodayîş vejyeno. No pro voqasyon ra serehewanayîş wextê xo ra vîyar, 8'ê Sibata 1925'ê de dest pêkeno

Vateyê Şêx Seîdî yê peynî

Bi kurdî vano ke: "Ez nika ha n heyato fanî ra xatir wazena. Ez poşman nîya ke, şarê xo rê feda bena. B o ke, tornê mi, vera dişmenan, mi şe mizar nêkî."

Ewta de nêtê ma, bêyarkerdişê bî rînan nîyo. Meqsedê ma tarîx ra der: girewtîş o. Verê zî îmhâ û înkâr çare nêbi, eyro zî çare nîyo. Tek yew ray rayîrê çareserî yo. No rayîr zî rayîrê dîyalogî yo.

Not: 1-Mi no nuşteyê corê, facebookî de, tirk açarına

2-Hewteyo verên (Bîyografîyê Ehmedê Xasî, mi yekbun.com, wikipedia.org û Keyepelê Be (kurmanckî) ra îstîfade ker

Dest pêkerdişê serehewanayîşî

Serehewanayîş, sereyê serra 1925'ê de, heme cayê welatê de yew ray de dest pêkeno.

Reîsê Eşîreta Hesenanê, Albay Halîd Beg, dormeyê Mûşê gêno. Eşîreta Cîbranê ra Hesnan Beg, peynîya pêrodayîşê de, Xînisê gêno. Şêx Abdullah zî Gimgime gêno. Dima zî bi yew pêrodayîşo wirdêk, Erxenî û Maden zefî benî. Şêx Seîd, bi 7 hezar merdîman, şono Qixîy û Gêlî ser. Dima Hênê, Lice û Pîran zefî beno. 14'ê Sibata de Dara Hênîyê bi tamam dest kewena û ewta de Madenîj Feqî Hesnan valî beno. Dara Hênîyê yew demo kilm de, paytextê kurdan îlan bena. Zefîkerdişê Çabakçûre dima, mintiqaya Harpêti zî dest kewta. Şêx Seîd, yew demo kilm de, eşîretanê der û dorê ra yew hêz gêno û hucumê Amede keno.

Hikûmatê Tirkîya, dekweto endîşeyan, Derhal Sariqamiş ra Tumena 9'ine, Erziromî ra yê 8'ine û Amed ra tumena 7'ine, Riha û Mêrdîn ra Alaya Suwarîyan,

Wan ra zî tumena Suwarîyan û yewineya leşkeran reyde dekwetî hereketî mîyan.

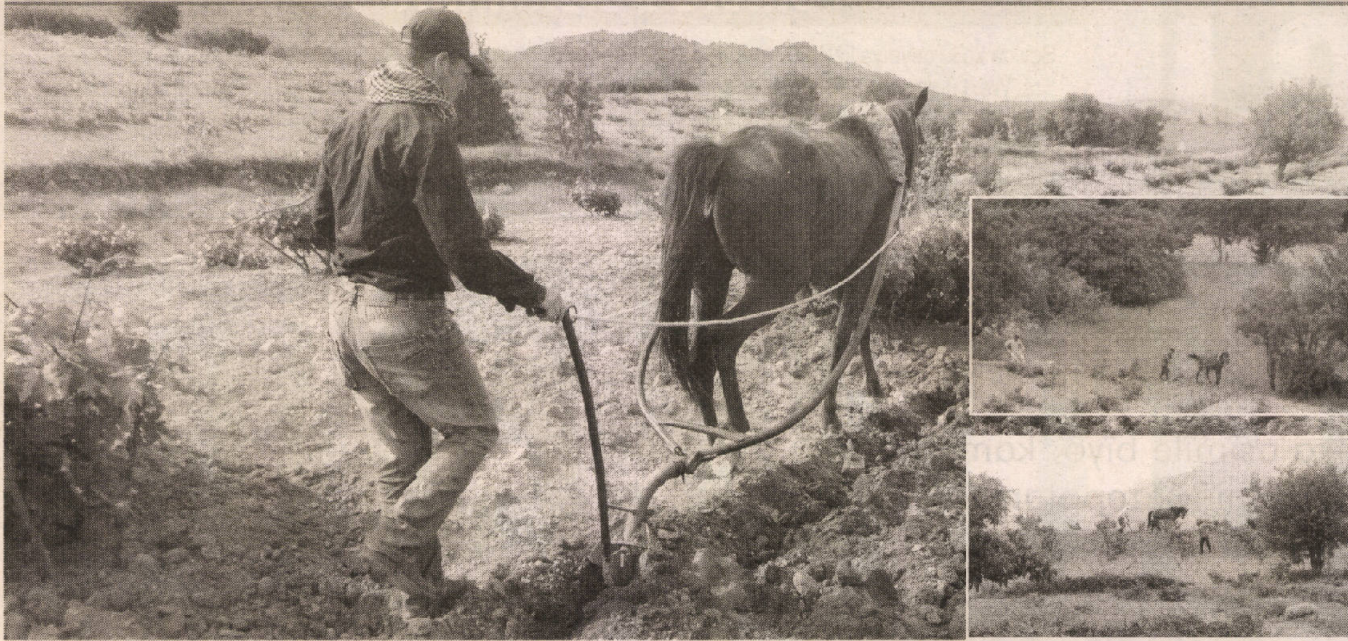
Farqîn û Beşîrî hikûmatê Tirkîya ra girîyayî. Dima Palo, Melazgirt kewto dest. Dima Puturge û Çemîşgezdek zefî bîyî.

Dima hêzê serehewanayîşê, verbê Amed şîyî. Hem Bakûr ra û hem zî başûr ra taarûzê Amede kerdo. Hêzê Şêx Seîdî, nê wirdî taarûzan de serkewtî. Berê Mêrdînê de binê erdî ra dekwetî şaristanê mîyan. No mîyan de, hêzê Yewineya Hikûmatê Tirkîya, remayê şîyê dekwetî Qela Zerrîy. Kurdan, dest nabi depoyanê sîleh û cepxaneyanê înan ser. Heme cayê Amede, hetê hêzanê Şêx Seîd ra ameybî girewtîş. No mîyan de, semedo ke, başûr ra bikewî zerreyê şaristan, fransîzan leşkeranê tirkîyan rê rayîr akard. No semed ra rayîr, hêzanê kurdan rê girîyaye bi. Tayê eşîretî, şey leşkeranê hikûmatê het de ca girewt. Şêx Seîd bêçare mend û hêzê xo tepe ant. Şêx Seîd û ombazanê ey, nêt kerdî ke şêrî İran. Xebera hikûmatî, her deqa û saniye înan ra bîya.

Hêzê Şêx Seîdî, bakûrê Dara Hênî de zaf zor de mend. Semedo ke verbê İranê şêrî, ewta de yew cengo bi şidet bîyo. Hêzê Şêx Seîdî, cepheyê hikûmatî akardo û hetan nîzdîyê Gimgime şîyî. Labelê Hêzanê hikûmatî, rayna hêzê Şêx Seîdî girewto çember. Şêx Seyîd, semedo ke no çember ra vejîyo, rayna yew hemle keno, labelê Şêx Seîd semêkeweno, 15'ê Nîsana 1925'ê de, bi îxbarê bacanaxê ey, Zabît Kasimî, beyntarê Mûş û Gimgime de, pirdê Abdurrahmanê ser o, Şêx Seîd esîr keweno. Dima Şêx Seîd û imbazê ey raybenî Amed.

No mîyan de, Cîbranlî Halîd Beg û Yûsûf Zîya îdam benî. No îdam, moralê şerwanan herimneno.

Peynî de fam beno ke, merdimo ke Dewlet rê muxbîrey keno, bacanaxê Şêx Seîdê Kaso yo. Şêx Seîd û imbazê ey 5'ê gulane de berdî Amed. Wexto ke mehkeme bîynî, xora qerar bellî bi. 28'ê hezîrane de Şêx Seîd û 46 ombazê ey îdam bîyî.

Dewijê Dara Şana rez ramenê

Dewijî rezanê xo mîyan ramenê ke zexeley meyro. Hetê bînî ra zî afetanê xozayî ra tersenê. Avantaja dewijan ser vinderfîy û qala cayê xo kerdî. Amnanî cayêke betlaneyî ya herî weş a

NAVENDA NÛÇEYAN / AMED

CITKARANÊ mintika Dara Şana ya qeza Exenîyî, rezanê xo romenê. Hêvîya înan rêzê înan bi ber û zaf bigo yo. Ema heme çîy ze dilê înan nêrameno. Ray rayan xoza înan ra yeno xezebî. Heme keda înan ya araqa çareyê înan awî de beno. Ney samedî ra citkarîy hewî kerd ke wa afetanê Homayî xizneya ey de bê ke wa zirar medo citkaran.

Citkaranê Dara Şana samedê ke zewîya engûrî daha weş û zaf bigê ra xizmeta rezanê xo kenêy. Hima her rezî mîyan de estora ke kotan pey de esto û erdê xo ramenê ke zexeleyî ra xelas bikerê.

Hevîya citkaran weşeya xozayî yo

Citkaran ard ziwan ke wa keda ke-seke zî hinî meşêro û wina ardîy ziwan: “Ma serreke xebat kenê ra pey zewîyê ma pere nêkeno an zî bi buhayeye tayn yeno rotiş. No zî beno samedê kewtişê tengaseyî. Ma debata xo de tenganey oncenê. Tikey serran no zî bes nîyo, Homa torg / zîpik an zî zeng dano û heme rez û baxçeyê ma ser û bin beno ma nêşikyenê zewîyê xo ra xêr bivînê. Ney samedî ra ma Homayî ra nîyaz kenê ke wa afetanê ey xizneya ey de bê.”

Avantaj dewijey esto!

Citkaran di qeseyanê xo de ardî ziwan ke, qîmeta citkaran rojanê sîyade belî beno û wina domnay: “Ma citkar û dewijî dostê rojanê sîya ye. Dema ke ma çînê bê sükijî zî çînê.

Dema ke ey zî çînê bê ma zî kunê tengasey. Ma dostê rojanê sîyayê heme kesan êy. Goreya ke kalikanê ma vat, dema xeleyî de sükijiy zaf zehmetey onto. Ema zafêreya dewijan goreya sükijan daha weş xelay ravêrayê. Çimkî dewijîy zanê kamcin vaş yeno werdiş û şert û mercanê zehmetin de têkoşin bidê û erdanê xo çem an zî awa bestan vero biromê. Ney samedan ra dewijî rojê sîyayan de bi avantaj êy.”

Amnanî cayê ma cayê seyranî yo

Dewijanê Dara Şana ard ziwan ke Bendava Kiralkizî nezdî yo ra, wesarî ra bigê heta payiza tengî şar yeno herê ma înan û seyranê xo ravêrê. Amnanî cayê ma zaf hûnik o. Erxenî ra nezdî 10 km dûr de yo ra zaf qerebalix beno û wina qedînay: “Şarê sûka Erxenî heta Amedî ra zî yenê Dara Şana de seyran kenê. Çimkî cayê ma bi xozaya xo û hûnikeya xo gan dano sükijan û psikolojîya înan weş keno.”

êdî şima nêkişenê.” Seg şima vînenî, şopnenî. Vist mîlyon kurd, her roj waştîşanê xo şima rê deklere kenê. Wayerê sîyasatmedar û reveberanê xo benê. Do rojêk hersî şar bibo laser, şima sekerê. Hurdhemîne finakê corên xo vîra mekerêne!

Êyî ke sîyasatmedar û reveberanê kurdan rehîm genê, vîn û vîra şarê çîn hesbînenê, bizanê ke do roj bêro hesab bidî mileta Tirkîya. Wa bizanê no mixanetî qederê henzar serî yo. Bena ke do bibo birîna bê darû zî... Xo vîra mekere!

Tirkîya wazena, Rojhelato Miyanê de, heremê xo de bibo heza demokrat! Ti bi nê jenosîdî sîyasîya kurdan, ti pê nê operasyonê leşkerîyan, malesef cayêk nêresene. Ti xirabî şarê kurd kenê, kurd bi fetisîyo, la bizanê ti zî tedêr fetisîyenê. Îtîbarî to mîyanetewî de nêmanena. Kamîya, maf û statûyê kurdan bidî. Hemine rehîneyê kurdan verade. Meşt de, xo rê û dormarey xo rê, demokratbîyayîş êdî pere nêkenê. To herey bimane. Xo vîra mekere!

Xo vîra mekere!

MUSTAFA ŞAHİN

Rewşa Dinya, ya des serre verê nîya. Dades serre verê de reveberî Dewletî Rojhelelat Mîyanê, bi zext û zor, îqtîdar de bî. Her yew xanedan rê yew welat bexş bibi. Sermîyana mîyanetewê û baronî çekan destêk denê deshelatan. Vîna şarê çîn hesbîyenê. Nê kesîy xo welat û vîna şar ser de dî, şar xizmetkarî dewletbîy. Nê diktator, heme sermîyanê şarê xo, xo rê tarûmar kerd. Deshelatîya înan deserran ramit. Gûn rijina, roşnê şarê xo pesna. Penîye înan se bî? Waşt ke welatê xo rê biremî. Xo rê ca nîdî. Nê xo vîra mekere!

Înka resmî înan û ê rojanî ma çimanê ver ro da yê. Bi tîfing xitabê şar kerdênê. Nê kesan ra Sadam, pê fetwa sûre Enfalî, jenosî de kurd pêk ard. Bi seran kurd jenosîd rê ri bi ri mend. Hemê reveber şaran û

rayapêroyê Dinya nê biyayenê rê bêveng mendîy. Penîya se bî, ewro aşkera ya. La kes tera îbret ranêgeno. Roja ke koxik ra vejîya çend gunekê bî. Pê werde emperyalan ger vetbi. Xo vîra mekere!

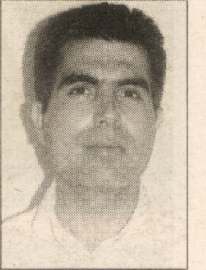
Reyna nezdî de, diktatorêk gûya Komara Şarê awa kerdbî. O yew qehreman bi. Pîze ey pirbi. Xemê de sey dewa fêk cawitenê. Şarê demokrasî waştênê ey pêgoş kerdênê. O ke bêrîyê de, delpeka awe rê hesret mendbi. Herde xo ser ro de pê xîçî herde bab-kalanî ricim bi. Xo vîra mekere!

Diktatorîya nînan vîrî taye kesan ra şîya. Malesef Tirkîya de kesîy estêy nê diktatoran ra vanî: “Ti kamîyê wêta şo.” La nêyî, ewro kurdan sey ê tayê kesan nêkişenê. Rehîn genê, kenê hefsan bêtesîr verdênê. Wezîrî ey birêz Mehdi Eken îtîraf kerdbi. Va: “Wa şikir bikerê ma ewro

Têgeyrayîş

Zerweş Esnaw

Zerwesesnaw@gmail.com

Ziwan sey şitê mayî helal o

Welatê xo de bi ziwanê dayîka xo reyde qalkerdiş ma rê heram biyo, ma rê qedexey biyo. Hem ti do di welatê xo de biciwîyî hem zî, do neyarî biyerî ver ra nêdî, ti ziwanê xo qal bikerî. Na nêkokî welatê ma de hayanê nika cerebîyaya.

Wexto ke ma, maya xo ra yenê dinyaye, ma ziwanê xo pa yenî dinyaye. Maya ma, ma şitê helalî reyde pîl kena, ziwanê xo zî bêxem dana ma banderbîyayîş. Ziwanê maya xo reyde, ma pîl benê, ziwanê maya xo reyde ma kayan kay kenê, yan zî ziwanê maya xo reyde kayan bonder benê.

Timûtim maya ma dormerayê ma de ya. Ver ra nêdena ke, yew muye ma ra bigina. Ma, pank delal û sînaye pîl kena. Wextê xo yo zafênî dena ma ser. Kedê maya ma, ma zaf ser ro yo. La vengî ra nêvatîyo: “Mihtayê cinetî, binê linganê mayan de yo.” Ma çend qedr û qiyet bidê maya xo rayna tayn o. Ê, heme çîyê weşî heq kenî.

Ma heştay serrî beno ke erdvînayîyê xo de ziwanê dayîka xo, rehetî reyde nêardo bikardîş. Timûtim ziwanê ma, yewnan rê duşmen vînayeyo. Nêveradayo ma, maya xo reyde qalî bikerê, nêveradayo ma ziwanê xo reyde binûsê, biwanê, nêveradayo ma ziwanê maya xo reyde perwerdehî bivînê. Welhasil şitê maya ma, pîrnikanê ma ra ardo.

Na roje de ma, rojê maya xo pîroz kenê la ma zaf keyfweş nîyê. Ziwanê ma hawayê şitê maya ma, ma rê helal o. La biyere (bê) vîne ke ma rê heram kerdo. Vanê ke: “Ziwanê şima ziwanê medenîkî nîyo. Coka hewce nêkeno biyero perwerdehî.” Ziwanê ma panc hezar serran ra vêşêr na hereme de ciwîyayo.

Ziwanêko qedîm û kehen o. Nêmerdo pay ra mendo û do pay ra zî bimano. Hele biyero perwerdehî şima şîni vajî medenî nîyo.

Ê zî zana û ma zî zanê ke yew ziwan, ke bibo ziwanê perwerdehî, xurt beno, gur beno, geş beno û aver şino.

Di no babetî de, îtiraz çin o. Ê, dek û dolaban û xapînayîşan ra fek vera bidê. Kurdî hinî ê kurdê verênî nîyê. Biyerê (bêrê) hîdayetî, heqê kurdan bidê. Encax bi no hawa birayî bena, merdimayî bena. Sewbîna xapînayîş o.

Sewda xo kî qeydîya kelê xo bimenî desanî kêber ra. Wext û zaman de Dêrsîm de ermenîyan kî zaf bîyî la 1915'î kî ama her ca de kî çitur bî Dêrsîm de kî ermenîyan ya qir bîyî ya kî şîyî Ewropa û Amerîka. Sînore Dêrsîm, sînore Tuncelî ra hîna

girs o. Tayê hardê Dêrsîm zerê sînore Xarpet de, tayê Êrzîngan de taye kî zerê sînore Siwas de mend o. Terteleyî 38'î ra tepîya namê Dêrsîm namê operasyona 38'î guret o, bîyo "Tunç elî". Dest o tunça hikûmetî serê Dêrsîm ra kem nêbo!

Çiroka Çemê Mûnzûrî senî bîyo?

Dêrsîm cîhan ser de welat o. Nika asîmîle bîyo, kamenya xo, xo vîra kerdo. La na rewşê Dêrsîmî Mezopotamya ra cîya nêkeno. Êrdê qadîm, olîya qadîm Dêrsîm de ro

Dêrsîme

LORÎN DEMÏREL

Eke yena oca vano "Ya heq çever ra bo va bixeleşîne." Dest de xizik gineno war sit beno awa sipî, keber beno ra, Mûnzûr kêbera Çewresî ra vereno. Şîma kî Çimey de bî eke roz, roza yene bî pîr oca de cem nana ro, veng dano Hêq. Serê cem de des maqam esto. Her maqam de des kêber esto.

Eke ti kê kêber ra verd ra gere des zanayîş bimisî. Murşîdî kamîl ra Hakîqata Sîrrî ra verena, peynîye de sîrrî alem to ra beno asan. Heq hard de ro. Bejna to de ro. Eke şîma kî amey Dêrsîm, vînene kî naza de hêlî, gorgoçin (kevok), pêze û mar nêkişenî. Çimkî nînan kê kam kişt nêqîya na dîna ey ser ra kem nêbeno. Adirê kî lozinê de veşeno kes a adir we-nêsayneno. Şodir kê bî hona kî lêl nêbîya kêbanîya kêyî urzena adir lozina de kena we. Eke tîjê kî koyan ser de bî berz adirê lozina vesena.

Tij kê kerta Duzgin ser de kî vejîya kokim vejîni teber sewdayê xo dane tîje re. "Ya Tîja sodirî ti koyan ser de vejîna, ver ra verg û yaban de teyr û tûr de kam ke yeno çeverê ma ey de nas û dost de, der û cîran û de xatirê inû sane peyra kî ma de..."

Ziwanê yenê qisekerdene

Zerê Dêrsîm de nika hîrê zon ra qesey kemî. Tirkî hem perwerdeye de hem banê hikûmatî de yeno qesey kerdene, kirmanckî û kurmanckî zaravayê kurdî ra yo. Tayê cayan de kewto têmîyan. Ney ra sê serr ver hona kî ermenîyan kî hardê xo de cuwîni şarê Dêrsîm ermenkî qesey kenî.

Dêrsîm de cayê olî

Dêrsîm de cayê olî zê Mislîmanî nîyo. Ma re vanê Kumsorî Mislîmanî, ez kî van ma kî Mislîmanîme o wext şîma Mislam nîye.

Nezer kerdene ya kî çimkemdene. Domon, ciwan, çimî û bostan – hegayan yeno çimkerdene. Perû çiman nezer nêkeno. Merdim de çimêzeng, çimî de çimêgenge vane. Rengê çime xo kî gewr ya kî kewe yî înan rê vane çimêzeng/e. Eke nezer ke bî domon ya kî kê ra yewbîn ya la giredanî, ya kaxit kenî, ya kî kitav nane ro û ya kî solê dane wendene. Kam kê nînan keno yanî kitav keno ra ya kî solê waneno gere bava, pîr ya kî eşîra Bava Mansur, Kureş ra bibo.

Zîyanê Dêrsîmî

Dêrsîm de qirvan kerdene tene jîyan ser de beno. Eke qirvan kî kê de kerdere şodir tîjê kî vejîya o wext bibo. Qirvan pereno şono tîjê, vanî.

Dêrsîm de kewrayen re vane birayê axreta to ya. Tayê kesan eke cînikê kî domon ver de bena nêweş o wext şona jîyar ser sond wena "eke domon kê lazêk bî kewrayê xo Xizir bo", na kewray tayê domonî de Xizir tayene de Duzgî û ya kî Muzir beno. Eke domon kê lazêk bî şonî

jîyar de qirvan kenî, kewra kî wekîle, kamjî jîyar kî bî, bena.

Miyayîven kî zê kewrayen biratîya axretî bena. Vanê misayiva to orxanê to ser yo. Misayiv veyeve de soyê erzena veyvike ser. Her hal na soy, soya maya ma ya pilê ê Havvaya...

Dêrsîmî de merdîş û çîla

Merdene de Dêrsîm de eke yew kî merd bene dane we. A roze medaxa merdene dane. Çewres roze kê de werd pozenî û na werd ra kî tosê dane cîranê xo. Çewres roz ra dime werdê peyene de na tos kî dane cîrane xo. Her pençşeme kî çîla fineraci. Çîla roştîya merdeya. Merde kî da we roza bîne helwa pozenî kenî zerê çewres nan dane cîranî. Hewt roj ra dime kî şone mezele ser. Nan, pêsarê, nane tawa pojenî benî. Eke mezele kî kerd sipe (mezele pê mermer virazenî) ûsar de şone mezele hîrê rey zengê dane mezele re, goş pozenî cîranî dawet kenî, çîla nane ro, peyra mezele kenî sipe.

Qîmeta xozay û adirî zaf o

Dêrsîm de tîjê, asme, awe, dar, kemer, koy û marmilawun rê xurmet esto.

Her kê de mar esto vanî. Mar milaketa keye yo.

Her jar de mar esto. Kilawuzê jar o. Pê awe adir nêsaynenî we.

Zimistan, her şodir kêbanîyê keyan rew ra urzenî ra adir kenî we. Dûya adir vane meşero tîjê.

Eke dar kê mabena mezelan de bî ey nêbirnenî.

Tûy ê her keş yo. Kamjî ca de kê bibo her kes barê xo cira ceno.

Dêrsîm cîhan ser de welat o. Nika asîmîle bîyo, kamenya xo, xo vîra kerdo. La na rewşê Dêrsîmî Mezopotamya ra cîya nêkeno.

Êrdê qadîm, olîya qadîm Dêrsîm de ro. Welatê qadîm ra her kes re silav...

Hewt qezeyanê Dêrsîmî estê

Hewt qazayê Dêrsîm esto. Mabena Dêrsîm Mamekî yo. Ney ra qeder kî Mazgerd, Pertage, Çemişgezek, Xozat, Pulur, Nazmîye (Kisle) û Pûlêmorî yo. Dêrsîm de keyan kemer ra yeno viraştene. Hostayenê kemerî ermenîy kênî, qilay, semer û o kî zanaat ser de çî esto, ermenîy kerdî.

Hata 1992'î nê kar yene viraştene eke deway kî ame tol kerdene perû zanaatê qedîyay. Ciwanî ra kes nêmisî. Hegay bî hozan, dewan bî page, henî bîzuwa. Hard gilaşîya awa gelan kewt zerê, raya xo kerd vînd. Zon şî, adir sanîya we, awe bîvînd, hard bî çole, endî kes Xizir nêvînenî.

Ey Sey Riza, ti pošta xo de merdena nîşekê xo re kerd bare... Hardê Dêrsîm de gelan, zînanan, koyan, deşta û her cayan... Şîma kî amey rind binîyadî adirê şara Kurdîştanê corîn vînenî.

